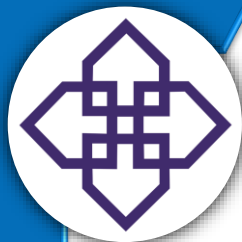

Samband íslenskra sveitarfélaga

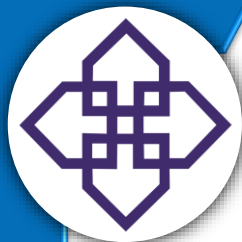
SJÁLFBÆRNIMARKMIÐ SAMEINUÐU ÞJÓÐANNA - “HEIMSMARKMIÐ”

Lúðvík E. Gústafsson

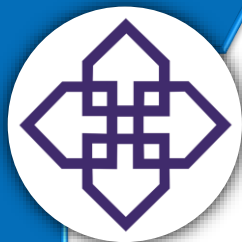
HEIMSMARKMIÐ

- **Tvö ferli runnu saman í eitt:**
 - **Púsaldarmarkmiðin 2000-2015**
 - **Rio+20 ráðstefnan um sjálfbæra þróun 2012**
- **Áhersla á þrjár stoðir sjálfbærrar þróunar**
 - **Félagsleg, efnahagsleg og umhverfisleg**
 - **Mikil áhersla á umhverfis- og auðlindamál**
- **Víðtækt samráðsferli og samningaviðræður innan Sameinuðu þjóðanna, sem lauk í september 2015 með samþykkt markmiðanna.**

HEIMSMARKMIÐ

- **Gildissvið**
 - **Gilda fyrir öll aðilarríki Sameinuðu þjóðanna**
 - **Gilda 2016-2030**
- **Skipulagið**
 - **17 markmið (*goals*)**
 - **169 undirmarkmið (*targets*)**
 - **230 mælikvarðar (ekki allir til)**
- **Áherslusviðin**
 - **Mannkynið - Jörðin - Hagsæld - Friður - Samstarf**

HEIMSMARKMIÐIN

Markmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

HEIMSMARKMIÐ – HVAÐ NÆST?

- Hvert aðildarríki býr til sína áætlun og stjórnsýslustrúktúr svo vinna megi að markmiðunum
- Hvert ríki ákveður forgangsröðun markmiða og hvernig vinnan að þeim er samhæfð inn í fyrirliggjandi ferla (lög, stefnur, áætlanir og aðgerðir)
- Eftirfylgni verði á innanlands-, svæðisbundnum og hnattrænum vettvangi
- Ráðherrafundur hjá SP hvert sumar (HLPF)
- Ríki taka þátt í National Voluntary Review

HEIMSMARKMIÐ Á ÍSLANDI 1

Minnisblað ríkisstjórnarinnar

- Forræði og utanumhald með eftirfylgd markmiðanna verði á hendi forsætisráðuneytisins í nánu samstarfi við utanríkisráðuneytið.

- Stefnuráð Stjórnarráðsins, þar sem sæti eiga fulltrúar allra ráðuneyta, mun koma að eftirfylgni og tengslamyndun inn í öll ráðuneytin.

- Ráðherranefnd um samræmingu mála mun fjalla um málið eftir þörfum.

- Lögð verði þung áhersla á mikilvægi öflugrar eftirfylgni með framkvæmdinni í heild sinni, með aðkomu allra ráðuneyta, annarra opinberra aðila, og samfélagsins alls þ.e. borgarasamtaka einkageirans, fræðasamfélaga og almennings

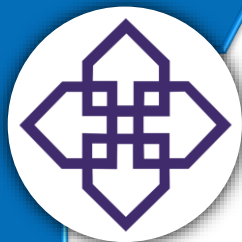
HEIMSMARKMIÐ Á ÍSLANDI 2

- Greiningarskýrsla
 - Umfjöllun og greiningu á stöðu Heimsmarkmiðanna á Íslandi
 - tillögugerð um:
 - ✓ forgangsröðun,
 - ✓ aðkomu aðila utan stjórnarsýslunnar
 - ✓ mat/eftirfylgni með framkvæmdinni
- Ákvörðun um framkvæmd/innleiðingu
- Þátttaka í Voluntary National Review árið 2018

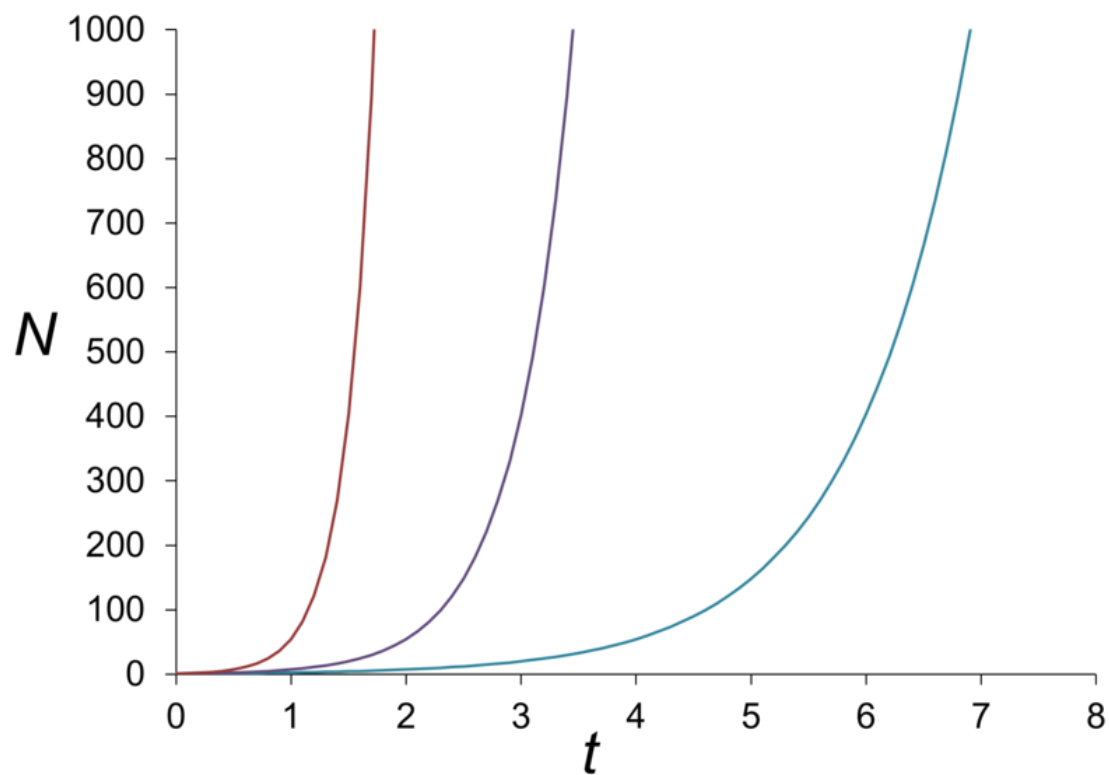

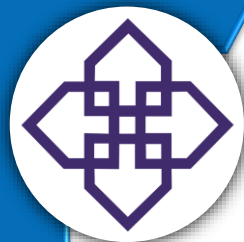
HEIMSMARKMIÐ Á ÍSLANDI 3

- forgangsröðun markmiða og hvernig vinnan að þeim er samhæfð
- ...öflug eftirfylgni með framkvæmdinni í heild sinni, með aðkomu allra ráðuneyta, **annarra opinberra aðila (= sveitarfélaga)** og samfélagsins alls þ.e. borgarasamtaka einkageirans, fræðasamfélaga og almennings

VELDISVÖXTUR

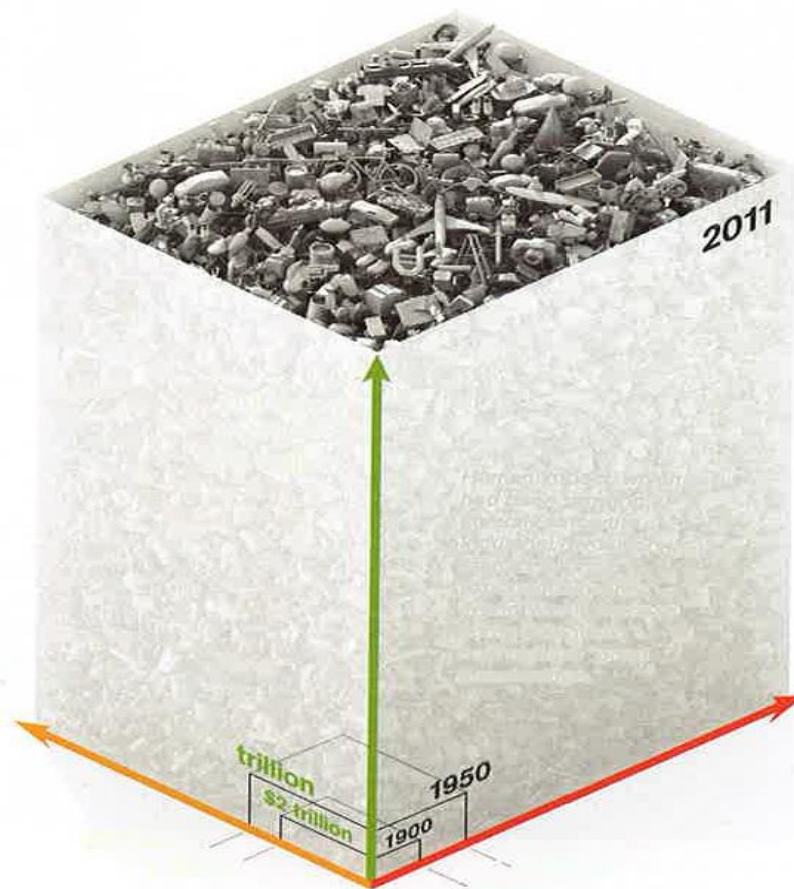

ERUM VIÐ HELSTA VANDAMÁL JARÐAR?

Þetta eru heildaráhrif mannsins skv. formúlunni **ÁLFT**

$$\rightarrow \dot{A} = L \times F \times T$$

- \dot{A} =áhrif
- **L**=landsframleiðsla
- **F**=fólksfjöldun
- **T**=Tækni(notuð einkaleyfi)

HEIMSMARKMIÐ Á ÍSLANDI 3

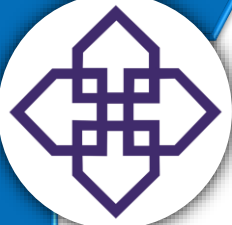
HEIMSMARKMIÐ Á ÍSLANDI – UPPSKRIFT AÐ ÁBYRGRI NEYSLU 1

- 12.1 Hrundið verði í framkvæmd 10 ára rammaáætlunum um sjálfbæra neyslu og framleiðslu, þar sem öll lönd grípa til aðgerða með iðnríkin í fararbroddi og þar sem tekið er tillit til þróunar og getu þróunrlandanna.
- 12.2 Eigi síðar en árið 2030 verði markmiðum um sjálfbæra meðferð og skilvirka nýtingu náttúruauðlinda náð.
- 12.3 Eigi síðar en **árið 2030 hafi soun matvæla á smásölu- og neytendastigi minnkað** um heim allan **um helming á hvern einstakling** og dregið hafi úr glötuðum matvælum í framleiðslu- og birgðakeðjum, þar með talinn missir eftir uppskeru.
- 12.4 Eigi síðar en árið 2020 verði náð fram umhverfisvænni meðferð efna og úrgangs á öllum lífsferli þeirra, í samræmi við samþykktar, alþjóðlegar rammaáætlanir, og dregið verulega úr losun þeirra út í andrúmsloftið, vatn og jarðveg, í því skyni að lágmarka skaðleg áhrif þeirra á heilbrigði manna og umhverfið.
- 12.5 Eigi síðar en **árið 2030 verði verulega dregið úr myndun úrgangs með forvörnum**, með því að minnka úrgang og auka endurvinnslu og endurnýtingu.
- 12.6 Fyrirtæki, einkum stór og fjölþjóðleg fyrirtæki, verði hvött til þess að innleiða sjálfbæra þróun í starfsemi sína og fella upplýsingar um sjálfbærni inn í skýrslur sem gefnar eru út á þeirra vegum.

HEIMSMARKMIÐ Á ÍSLANDI – UPPSKRIFT AÐ ÁBYRGRI NEYSLU 2

- 12.7 Stuðlað verði, í samræmi við innlenda stefnu og forgangsröðun, að sjálfbæru verklagi við **opinber innkaup**.
- 12.8 Eigi síðar en árið 2030 verði tryggt að fólk um allan heim fái viðeigandi upplýsingar og sé meðvitað um sjálfbæra þróun og lífsmáta í sátt við náttúruna.
- 12.a Þróunarlönd fái stuðning til þess að auka getu sína á sviði vísinda og tækni í því skyni að þoka neyslu- og framleiðslumynstrum áfram í átt til aukinnar sjálfbærni.
- 12.b Þróuð verði tæki og þeim beitt til þess að fylgjast með áhrifum sjálfbærrar þróunar á **sjálfbæra ferðaþjónustu** sem skapar störf og ýtir undir staðbundna menningu og framleiðslu.
- 12.c Óskilvirkar niðurgreiðslur vegna jarðefnaeldsneytis, sem ýta undir sóun, verði lagfærðar í samræmi við innlendar aðstæður á hverjum stað með því að uppræta markaðsröskun, meðal annars með því að endurskipuleggja skattlagningu og leggja slíkar skaðlegar niðurgreiðslur niður í áföngum, þar sem þær fyrirfinnast, og með því að sýna fram á þau umhverfisáhrif sem þær valda. Jafnframt verði tekið fullt tillit til sérþarfa og aðstæðna þróunarlanda og að hugsanlegum, skaðlegum áhrifum á þróun þeirra sé haldið í lágmarki með því að verja fátæk samfélög sem fyrir áhrifum verða.

TAKK FYRIR ÁHEYRNINA

Opinn fundur umhverfisnefndar Mosfellsbæjar
11. maí